UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorivm Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvnvs Rectè Obeundum

Polanco, Juan-Alphonso de

[Köln], 1617

De alijs casibus excommunicationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

Visual Library

ri, curandum eſt, vt ſingulis annis ab ordinariis, vel alia via inquiramus, an aliquid in ea innouatum fuerit, necne.

De aliis caſibus excommunicationis, non reſeruatis in Bulla cœnæ Domini.

Primò, excommunicantur Domini ſeu rectores, vel officiales eorum, circa negotium Inquiſitionis contra hæreticos deficientes, & omnes, qui in hoc dederint conſilium, auxilium, vel fauorem.

Secundò, Inquiſitores, & officii inquiſitionis executores, qui procedere omittunt contra hæreticos, contra ſuam conſcientiam & iuſtitiam, vel falſo hæreſim imponunt, vel quod officium ſuum impediant: Et eſt Papalis.

Tertiò, Inquiſitores & commiſſarij eorum, vel Epiſcoporum, ſiue capituli Sede vacante, qui pecuniam prætextu officij inquiſitionis modis illicitis extorſerint, aut ſe enter occaſione dicti officii Eccleſiæ bona ad fiſcum, etiam Eccleſiæ, ob delictum clerici applicare attentauerint.

Quartò, qui perſeuerant, vel aſſu

munt

Extra de hær. in 6. ca. vbi inquiſitionis. Excom. epiſc. ſi faciant prædict. Papalis. Clem de hæret. c. nolentes, [illegible] ſ. Far [illegible] poſt ep. In extrav. eg. io Rom. epiſcopalis.

Begh. hic non dicuntur quæ à nuptiis abſtinẽt in ſua puritate Deo famulari cupiẽtes ſed aut infideles, vt Clem. vt in hac decretali inſinuatur. Extra de ſchiſm. c. 1. excluſo ſchiſma. In bulla cœnæ. caſ. 10.

munè ſtatum vel ſectam fratricellorum, biſechorum, beghinorum, & prælati qui eis concedunt.

Quintò, mulieres ſtatum beghinatus ſectantes, vel de nouo aſſumentes, ac religioſi eas admittentes, vel præbentes conſilium, auxilium, vel fauorem.

Sextò, qui præſumptuosè volunt ordinationes ab Octauiano, & Guidone factas, ratas eſſe.

Septimò qui de tertiæ partis Cardinalium nominatione confiſus, Papæ ſibi nomen vſurpat, & qui ipſum recipiunt, & qui à paucioribus quã à duabus partibus Cardinaliũ electus, gerit ſe pro Papa, niſi maior concordia interceſſerit.

Octauò, qui in clericum, vel monachum manus violentas iniiciunt Et non ſolùm executor intelligitur, ſed qui mandat, conſulit, dat auxilium, fauorem, conſenſum, & qui ratum habet poſt factum, ſi nomine ipſius factum eſt, & regulariter in grauibus Papalis eſt.

Nonò, inſequẽtes Cardinales, vel manus violẽtas in eos inijcientes. Item Domini temporales, vel eorum officiales, qui contra huiuſmodi conſtitutionem Bonifacij, cap. Felicis non fecerint ſeruari, intra menſem à die notitæ computandum.

De

DE E…

Decimò, q…
ceperit, banni…
tificauerit cõſ…
rit, vel ſcienter…
cialib. ciuitati…
tra Epiſcopun…
pabiliter: &…
hæc reſeruatu…

Vndecimò…
norum per q…
(quos vocant…
interfici man…
ſequatur, aut…
rit vel occult…

Duodecim…
vel quæuis m…
ad infideles, …
runt in Alexa…
cenorum Æg…

Decimoter…
mul ſpoliant…
poſt denunci…

Decimoqu…
fragentes reb…
derint.

Decimoqu…
vacante, cor…
Pontificis, pr…
trauenire pra…

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decimò, qui Epiſcopum percuſſerit, ceperit, bannierit, vel id mandauerit, ratificauerit, cõſuluerit, fauerit, ſocius fuerit, vel ſcienter defenderit. Idem de officialib. ciuitatis, qui aliquid horum contra Epiſcopum ſuum commiſerunt culpabiliter: & ex parte excommunicatio hæc reſeruatur in bulla cœnæ Domini.

Clem. de pœn. c. ſi quis. De Iudæ. c. ad deliberan. in proceſſu cœnæ Domini, caſ. 6. c. conqueſtus, ca. tua nos. de ſent. excommun. papa. poſt denunciat.

Vndecimò, qui quempiam Chriſtianorum per quoddam genus hominum (quos vocant Aſſaſinos) interfecerit, vel interfici mandauerit, quamuis mors nõ ſequatur, aut eos receptauerit, defenderit vel occultauerit.

Duodecimò, qui victualia deferunt, vel quæuis mercimonia, tempore belli, ad infideles, & quouis tempore, ſi deferunt in Alexandriam, vel alia loca Saracenorum Ægypti.

Decimotertiò, qui effringunt, & ſimul ſpoliant loca ſacra: & Papalis eſt, poſt denunciationem.

In concil. Lateran. de rapt. ea excom. Papalis.

Decimoquartò, qui Chriſtianos naufragentes rebus ſuis ſpoliant, niſi reddiderint.

Decimoquintò, Cardinales, qui ſede vacante, conſtitutioni de electione Ro. Pontificis, pręter ſimoniã facienda, contrauenire præſumpſerint: & eſt Papalis.

In bulla

De

Decimoſextò, qui ab ordinationibus, ſententiis, ſeu mandatis Romanorum Pontificum ad futurum Concilium appellant, aut qui ad hoc fauorem, conſilium, auxilium dederint, vel aliorum dicta approbauerint, &c Papalis eſt.

Decimo ſeptimò, qui literarū Apoſtolicarum falſariis fauent; & laici, qui talibus literis falſis vtuntur; & eſt Papalis.

Decimo octauò, Impugnantes literas electi in Papam, antequam coronetur.

Decimonono, qui Eccleſiaſticam libertatem offendunt, faciendo ſeruari ſtatuta, & conſuetudines introductas contra eam, niſi intra duos menſes poſt publicationem ſententiæ de capitularibus fecerint amoueri, & ſtatutarij ſcriptores, poteſtates, conſules, rectores, cōſiliarii, & qui ſecundum ea præſumpſerint iudicare, vel in publica forma ſcribere iudicata.

Viceſimò, qui repreſalias aduerſus perſonas Eccleſiaſticas, ſeu bona ipſorum concedunt, vel extendunt ad eas, niſi intra menſem reuocauerint.

Viceſimo primò, qui perſonas Eccleſiaſticas ad ſubmittendū Eccleſias, bona illarum immobilia vel iura illarum (in caſibus non permiſſis à iure) laicis compule-

cœn. ca. ſi. 3. ca. cum iā diuin. in bulla cœn. c. 2. c. ad falſarior. ex. nūc in bulla cœn. caſ. 5. Nunc in bulla cœnæ caſ. 13. Si perſona ſingularis fuerit. ſen. excom. in. urrit, ſi vniuerſitas Eccleſi. ſt.

pulerint, vel vſurpauerint ex huiuſmodi contractibus, etiam licitè factis, aliquid niſi legitimè moniti reſtituerit, &c.

Vigeſimo ſecundò, qui quaslibet perſonas Eccleſiaſticas, ad quas ſpectat electio in monaſteriis, vel piis locis vel cõſanguineos earum, aut ipſas Eccleſias, vel cætera loca grauauerint ſpoliando, vel alias iniuſtè perſequendo, pro eo quòd noluerint eligere perſonam, ad cuius electionem inducebantur.

Vigeſimotertiò, qui impediunt litigãtes in quouis foro Eccleſiaſtico, etiam extra curiam, in cauſis, quæ de iure ad dictum forum pertinent, vel conſilium, auxilium fauorem ad hoc præſtant.

Vigeſimoquartò qui dant alicui licẽtiam occidendi, vel grauandi in perſonis vel in bonis ſuis, vel ſuorum aliquem, pro eo quòd ſententiam excommunicationis, ſuſpenſionis vel interdicti protulerit, vel eum cuius occaſione fuerit prolata, vel obſeruantes eaſdem ſententias, vel ſic excõmunicatis communicare nolentes niſi re integra licẽtia reuocetur, vel ſi ad bonorum captionem, occaſione ipſius licentia ſit proceſſum, niſi bona ipſa fuerint intra ſeptem dierum ſpatiũ reſtituta, aut ſatisfactio pro ipſis impẽſ.

ſubiacet interdicto c. Si pignor. de iniur. in epiſc. cap. hoc &c. in 6. nũc ex parte eſt in bulla cœ. caſu 15. pro eo tamen quo quis literas Apoſtolicas impediret contra proceſſ. cœn. caſu 14. c. libertatis. de immunit.

Item

Item qui vtuntur dicta licentia ad aliquid præmiſſorum, vel motu proprio id committunt, & poſt duos menſes reſeruatur Sedi Apoſtolicæ.

Vigeſimoquintò, Domini temporales interdicentes ſubditis, ne perſonis eccleſiaſticis vendant, emant, aut alia obſequia exhibeant.

Vigeſimoſextò, qui regalia cuſtodiam ſiue guardiam, vel titulum aduocationis in locis piis vacantibus, de nouo vſurpare conantes, bona eccleſiaſtica occupare præſumunt, & perſonæ eorundem piorum locorum, quæ hoc fieri procurant: Bonifac. de electione generali lib. 6 Epiſcopat.

Vigeſimoſeptimò, qui fecerint cōtra ſtatutum Alexandri 4. qui eccleſias & perſonas eccleſiaſticas ad pedagia & guidagia ſtatuit non teneri.

Vigeſimooctauò, Cōſules, rectores, & qui poteſtatem habere videntur, cum fautoribus ſuis, qui onera impoſuerint, & angariis afflixerint perſonas eccleſiaſticas, & euacuauerint iuriſdictionem & authoritatem prælatorum, ita vt nihil poteſtatis temporalis in ſuis videatur eis remanſiſſe, ſi commoniti deſiſtere noluerint, & ſucceſſores eorum in officiis,

niſi

eccleſ. in 6. epiſc. in 6. epiſ. præmiſſ. plenaria ſatisfa. c. non minus de immun. eccleſ. epi. præmiſſa ſatisfac. Nunc in bulla cœnæ caſ. 15. c. 1. de iis quæ vi met. cau. in 6. epi.

niſi intra menſem, à ſucceſſione computandum ſatis fecerint.

Vigeſimononò, qui reuocationem excommunicationis, &c. vel abſolutionem vi vel metu extorquent.

Trigeſimò offendentes eccleſiaſticam libertatem in clauium officio, claudentium diuinum cultum excommunicatis, & interdictis: & eſt Papalis.

Trigeſimoprimò, impedientes ſequeſtrationem beneficij per loci ordinariũ factam vna diffinitiua ſententia contra poſſeſſorem promulgata, vel fructus ſequeſtratos quoquomodo occupare prę ſumentes.

Trigeſimoſecundò, impedientes monialium, aut canonicarum ſecularium viſitatores in ſuo officio, niſi moniti reſipiſcant.

Trigeſimotertiò. Sepelientes in loco ſacro hæreticos, & eos qui deliberatè adhærent eis, ac receptatores eorum.

Trigeſimoquartò qui in cœmiteriis, tempore interdicti, quoſcunque, in caſibus non conceſſis: aut excommunicatos publicè, vel nominatim interdictos, vel manifeſtos vſurarios, ſcienter ſepelire præſumunt, non ſine contemptu clauiũ.

Trigeſimoquintò, qui ſciẽter in gra-

bus

Nunc videtur contineri in bulla cœnæ caſu 15. c. grauis de ſent. excom. epiſc. c. 1 de ſequeſtr. epiſcop. amoto impedimẽt. & reſtitutis occupatis, alioqui nullatenus abſoluendus Cle. attendẽtes, de ſtatu monacho epiſco. c. quicun.

bus prohibitis conſanguinitatis, aut affinitatis, vel cum monialibus, vel qui in religione, aut ſacris conſtituti, matrimonium contrahunt.

Trigeſimoſextò, ſimplices religioſi, qui decimas eccleſiis debitas vſurpare præſumunt, &c. niſi poſt requiſitionem deſiſtant à præmiſſis intra menſem, & damnificatis eccleſiis emendam intra duos menſes faciant.

Trigeſimo ſeptimò, Religioſi, & clerici ſeculares, inducentes alios ad vouendũ, vel promittendum, vel ſepulturas apud ſuas eccleſias eligant, vel iam electas vlterius non immutent, eſt Papalis.

Trigeſimooctauò, Religioſi de clauſtris ad audiendas leges, vel medicinam exeuntes, & intra duos menſes ad clauſtrum non redeuntes, & presbyteri, ac alii clerici perſonatus habentes, intra prædictum ſpacium ab huiuſmodi audiendis non reſiſtentes.

Trigeſimononò, Officiales cõmunitatum, aut poteſtates, vſuras quibuſdam ſtatutis fouentes, & iudicantes quòd ſoluantur vſuræ, vel quòd cùm ſolutæ repetuntur, non reſtituantur, &c.

Quadrageſimò, Clerici minores Epiſcopis, qui in terris ſuos permittũt publicos

quæ de hære. in 6. Abſolutionẽ non merentur niſi publicè ex tumu. ex de conſan. lent. c. cupientes de pœnis papalis. 6. Super de clar. vel mõ. mon. epiſc. in c. em. de vſur. c. 1. epiſc. c. vſurarum. de vſur. in epiſcop.

eos vſurarios alienigenas ad fœnus exercendum, domos conducere, vel aliàs habitare, & non expellunt intra tres mẽſes, de cœterò non admiſſuri, vel eis locant, vel alio quouis titulo concedunt domos ad fœnerandum vſurariæ prauitati fauentes.

Quadrageſimo primò, qui vrbis Rom. dignitates, ſeu officia vſurpant.

Quadrageſimoſecundò, Dominus & alij rectores, & officiales ciuitatis in qua Papæ electio celebranda eſt, ſibi iniuncta diligenter non adimplentes, aut fraudem in eis comittentes.

c. Fundamenta de elec. in 6. Papalis. Vbi periculum epiſc. c. Nuper de ſent. excom. epiſcop. ſi conditor. Canonũ non reſeruauit abſolutionem.

Quadrageſimo tertiò, Mittentes ſcriptum vel nuncium Cardinalibus, in conclaui exiſtentibus, vel alicui ipſorum ſecretò loquentes.

Quadrageſimoquartò, Religioſi mẽdicantes, qui ad habitandum domos, vel loca quæcunque de nouo recipiunt, vel recepta mutant, vel in alios transferunt, quocunque alienationis titulo.

Quadrageſimoquintò, ſcienter communicantes, auxiliando, fauendo, vel conſulendo ei, qui nominatim excommunicatus eſt in crimine, propter quod eſt excommunicatus.

Clem. ſignifica.

Quadrageſimoſextò, Clerici, qui ſciẽ

 ter

nit, de ſen. ex- commu.

ter & ſponte recipiunt ad diuina excommunicatum à Papa: & eſt papalis.

c. mulieres de Iudic. Epiſ.

Quadrageſimoſeptimò, qui fictionem ſeu fraudem committunt adhoc, vt iudex perſonaliter vadat ad mulierem pro teſtimonio.

Epiſcop. præmiſſa integrali ſatisfact.

Quadrageſimooctauò, pars quæ procurat, vt de aliis, quàm de manifeſtis iniuriis, ſeu violentiis conſeruatores ſe intromittant, vel ad ea quæ iudicialem indaginem exigunt ſuam extendant poteſtatem.

c. periculoſa, de cler. vel monach. Epiſcop.

Quadrageſimonono. Religioſi temerè habitum ſuum dimittentes, vel ad quæuis ſtudia ſine debita licentia accedentes: & doctores, qui religioſis habitu ſuo dimiſſo leges vel medicinam ſcienter docere, aut in ſcholis ſuis retinere præſumunt.

c. ne in agro de ſtat. mo. Epiſcop.

Quinquageſimò, ſimplices monachi, & Canonici regulares ad curias Principum ſe conferentes, vt damnũ aliquod inferant ſuis prælatis, aut Monaſterio.

Ibidem Epiſcop.

Quinquageſimoprimò, Monachi intra ſepta monaſterij ſine licentia Abbatum ſuorum arma tenentes.

c. religioſi de priuil. papalis.

Quinquageſimoſecundò, Religioſi parochiale officium circa extremam Vnctionem, Euchariſtiam, Matrimonium,

& ab

& abſolutionem excommunicatorum à canone, & ſtatutis prouincialibus, vel ſynodalibus, vel etiam à culpa, & à pœna vſurpantes: eſt papalis.

Quinquageſimo tertiò, Religioſi, qui proferunt aliqua, vt audientes retrahant à ſolutione decimarum Eccleſiis debitarum. *C. cupientes de pœn. in 6. epiſc. d c. cupientes, epiſcop.*

Quinquageſimoquartò, Religioſi ſuſpenſi ab officio prædicationis, quod ſcienter poſtpoſuerint conſcientiam facere confitentibus de non ſolutis decimis, Eccleſiis debitis, ſi dicta negligentia non purgata prædicare præſumunt.

Quinquageſimoquintò, Religioſi nõ ſeruantes interdictum, vel ceſſationem à diuinis, quam ſeruat mater Eccleſia, ſi ſit localis ac generalis. *Clem ex frequẽtibus de ſent. excommu. epiſcop.*

Quinquageſimoſextò, qui propter legitimum impedimentum abſoluti à ſententia canonis, vel hominis, ab eo, qui de iure abſoluere non poterat, contemnunt, quàm primùm commodè poſſunt ei à quo de iure erant abſoluendi, ſe præſentare: & abſoluti à Papa vel ipſius legato, quibus iniunctum eſt vt irent ad ordinarios, vel aliquem alium pro pœnitentia, & vt ſatisfacerent iniuriam paſſis, ſi hęc quam primũ poterunt, non cu- *c. eos, de ſentent. excom. 6.*

rauerint,adimplere: & eſt Papalis vel Epiſcopalis vt prior,in quam re incidit.

c. deteſtandæ in extra ma. de ſep. Pap.

Quinquageſimo ſeptimò, qui in locis Chriſtianorum, corpora defunctorum,ad alia loca transferenda, exenterare, ac inhumaniter & crudeliter pertractare, vel pertractari facere præſumunt: eſt Papalis.

Mart. V. in Conc. Conſtan. Papal.

Quinquageſimooctauò, qui dant,& recipiunt aliquid ſimoniacè, in ordine vel beneficio,vel mediatores fuerint,vel procurauerint, vt huiuſmodi fiat ſimonia: eſt Papalis.

c. Clerici nõ clerici, vel mon. epiſcop. Sixt⁹ 4. in extr. c. Graue nimis papalis.

Quinquageſimononò,qui aliquid ex pacto dat, aut recipit, pro ingreſſu religionis,eſt Papalis.

Sexageſimò, Religioſi, qui ex ordinibus mēdicantium ad aliquem monaſticum ordinem (præter Carthuſienſem) abſque ſedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali,conuolant, & qui ipſos recipiunt, eſt Papalis.

Sexageſimoprimò,qui bona Eccleſiaſtica alienant,& alienata recipiunt.

Sexageſimoſecundò, Sacerdotes officium vicecomitis, aut præpoſiti ſecularis habentes,& poſt monitionem emendare nolentes.

can. ſuper gen.

Sexageſimotertiò,qui aſſerere præſumunt,

munt, tenentes beatã Virginem ab originali peccato fuiſſe præſeruatam. Hæreſim aut peccatum mortale incurrere, & vice verſa, eſt Papalis. *tes, papa, quanũ adhuc*

Septuageſimo quartò, impediẽtes Legatos, vel nuncios Apoſtolicos, ne recipiantur, & faciant ea, ad quæ miſſi ſunt. *canon. c. Indemnitatib.*

Sexageſimoquintò, Vocati ad dirigẽdas moniales in electionibus faciendis, qui nõ abſtinent ab his, vnde poſſit oriri diſcordia, vel nutriri in ipſis electionib⁹. *de elect. Non ſint multa.*

Sexageſimoſextò, qui ordini Prędicatorum, aut Minorum contumeliam, aut iniuriam faciunt, intrando Monaſteria monialium in caſibus non conceſſis, vel libellos in infamiam ſtatus ipſorum edẽdo, detinendo, vel publicando, vel docendo, quòd non ſunt in ſtatu perfectionis, & quòd non liceat eis de eleëmoſynis viuere, vel prædicare, vel confeſſiones audire de licentia Papæ, vel exercendo violentiam in loca ipſorum, vel detinendo in Eccleſiis ſuis Apoſtatas eorum, & eos reijciendo à conſortio Vniuerſitatis Pariſienſis, & Papalis eſt, vel Generalibus, aut Conſeruatoribus horum ordinum ferè reſeruata. *Item Bonifac. in priuil. Virtute abſolut. epiſ. Generali ordinis reſeruatur.*

Sexageſimoſeptimò, Cardinales Rom. Eccleſiæ reuelantes aliquid in conſiſto- *Leo X. in 9. Seſſ. Cõcilii Lateran.*

Papalis.

rio vetitum à Papa, vnde aliquid præiudicij vel ſcandali naſcitur.

Idem ibid. ſeſſio.10.

Sexageſimooctauò, qui librum, aut quamcunque ſcripturam imprimere ſeu imprimi facere præſumunt, niſi prius in vrbe per Vicarium & ſacri Palatij Magiſtrum, in aliis verò diœceſibus per Epiſcopum vel alium peritum ab eo deputatum, & ab inquiſitore.

Idē ibi. ſeßio. 11

Sexageſimononò, qui in ſuis prædicationibus ad populum miracula falſa, aut incerta, vel prophetias, quæ ex ſacra ſcriptura non conſtant, prædicare, vel Eccleſiæ prælatis detrahere auſi fuerint.

Hic caſus continetur in lib. pœnitentiariæ.

Septuageſimo, accedentes ad Dominicum ſepulchrum ſine licentia Papæ.

Vt refer. Archie. ſe. vidiſſe, lege Syl. excom. 6. num. 91.

Septuageſimoprimò, qui audiunt ſcienter libros Hæreticorum, & inquiſitoribus abſolutio reſeruatur. Sunt & aliæ excommunicationes, quæ non videntur in vſu eſſe, vel nō ſunt generales, ſed quæ in hac vel illa diœceſi vigent, & confeſſarij (præſertim qui facultatem ab eis abſoluendi non habent) curare, vt eas nouerint quæ legant, vbi ipſi confeſſiones audiunt. Sed dicta de caſibus excommunicationis ſufficere videntur, vt ſi qui occurrerint, agnoſcantur. Qui fuſiorem tractationem requiret, ad canones

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nes vel alios authores ei recurrere, vel certè peritiores conſulere licebit.

De ſuſpenſione.

SVſpenſio eſt cenſura Eccleſiaſtica, inhabilitans ad executionem ordinum, officiorum, vel iuriſdictionis, ex aliquo impedimento proueniens, ex inſtitutione Eccleſiæ habet robur: & quamuis pęna ſit potius quàm culpa, communiter tamen propter peccatum incurritur. *Suſpenſio quid ſit.*

Qui ſuſpenſus eſt à pontificialibus, non poteſt quæ ſunt pontificialia. Qui ab ordine tantùm, nõ poteſt ea quæ ſunt ordinis; ſi à iuriſdictione tantum, nõ poteſt quæ ſunt iuriſdictionis: ſi ab vtroque neutrum poteſt. Si eſt ſuſpenſus ab officio, & beneficio, non poteſt agere nomine proprio tanquam beneficiatus: nec debet habere redditus, licet mediocrem ſuſtentationem habere poſſit, ſi aliunde non habeat vnde viuat. Suſpenſus à iure etiam propter defectum corporalem, vel ab homine, debet abſtinere ab officio etiam poſt contritionem & confeſſionem, quouſque relaxata fuerit ſententia: alias ſuſpenſus à diuinis, vel oficio, vel cele- *Suſpenſio à pontificalibus.* *Suſpenſus ab officio.* *Suſpenſus ſi cõtra facit mortaliter peccat.* *Minoribus ſuſpenſis,*